

załącznik
do zarządzenia nr 1005.2024
Prezydenta Miasta Zielona Góra
z dnia 13 września 2024 r.

**PLAN
OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZO-
EDUKACYJNY**

**REALIZOWANY W ŻŁOBKACH MIEJSKICH
W ZIELONEJ GÓRZE**

Zielona Góra, 2024 rok

SPIS TREŚCI

I. Wprowadzenie	4
II. Standardy dotyczące pracy z dzieckiem	5
1. Komfortowa i bezpieczna atmosfera podczas pobytu dziecka w żłobku	5
2. Edukacja	5
a) rozwój umiejętności motorycznych przez codzienne zabawy ruchowe, wspierające koordynację ruchowo-wzrokową	5
b) rozwój umiejętności językowych przez nawiązanie werbalnej interakcji z dziećmi	5
c) rozwój umiejętności i samoobsługi.....	5
d) rozwój kompetencji poznawczych i sensorycznych	6
e) kształtowanie treningu koncentracji uwagi	6
f) rozwój kreatywności	6
3. Rozwój kompetencji emocjonalnych i społecznych	7
4. Przebieg procesu adaptacji w placówce	7
a) współpraca z rodzicami w okresie adaptacji.....	7
b) uwzględnianie indywidualnych potrzeb dziecka w okresie adaptacji	7
c) stopniowa adaptacja dziecka w grupie	7
5. Przestrzeganie zasad higieny, z poszanowaniem indywidualnych potrzeb dzieci	8
III. Standardy dotyczące bezpieczeństwa dzieci	8
1. Procedury dotyczące zapobiegania wypadkom	8
2. Procedury postępowania w razie wypadku dziecka	10
3. Procedury określające zasady pobytu w żłobku osób innych niż zatrudniony personel	10
4. Procedury postępowania w przypadku podejrzenia stosowania przemocy wobec dziecka przez rodziców lub osoby sprawujące opiekę w instytucji opieki	11
IV. Standardy dotyczące organizacji pracy, rozwoju i bezpieczeństwa personelu zatrudnionego w żłobku	11
1. Planowanie aktywności fizycznych odpowiednich dla wieku dziecka. Uwzględnianie zabaw rozwijających sprawność motoryczną	11
2. Komunikacja z opiekunami zapewniająca rodzicom stały dostęp do informacji dotyczących postępów dziecka	12
V. Standardy dotyczące monitoringu i ewaluacji	12
1. Wdrożenie procedury obserwacji i monitorowania rozwoju dziecka opracowanej indywidualnie dla każdego dziecka przez osobę sprawującą opiekę oraz rodziców	12
2. Przeprowadzenie analizy satysfakcji rodziców w zakresie usług świadczonych przez żłobek.	12
3. Analiza celów stawianych przez instytucje opieki	12

4. Ocena pracy osób sprawujących opiekę nad dziećmi	12
5. Analiza obszarów wymagających aktualizacji lub pogłębianie wiedzy i umiejętności osób sprawujących opiekę	12
VI. Standardy dotyczące współpracy osób sprawujących opiekę z rodzicami	13
1. Udzielanie informacji o przebiegu opieki.	13
2. Prowadzenie konsultacji w sprawie potrzeb i rozwoju dziecka.....	13

I. Wprowadzenie

Zgodnie z obowiązującym od 19 września 2023 roku Rozporządzeniem Ministra Rodziny i Polityki Społecznej w sprawie standardów opieki sprawowanej nad dziećmi w wieku do lat 3 opracowany został Plan opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjny dotyczący standardów pracy z dzieckiem oraz bezpieczeństwa dzieci i personelu zatrudnionego w żłobku.

Przyjęte w planie standardy regulują zasady bezpieczeństwa, organizacji pracy, monitoringu, ewaluacji oraz pracy osób sprawujących opiekę nad dziećmi.

Zadaniem placówek jest zapewnienie małym podopiecznym komfortowej i bezpiecznej atmosfery, towarzyszenie dziecku w jego rozwoju charakteryzujące się podmiotowym traktowaniem. Okazywaniem mu szacunku, podejmowaniem niedyrektywnych działań, budowanie zaufania dziecka oraz tworzenie właściwych relacji z rodzicami.

Do głównych zadań opiekuna należy podejmowanie działań związanych z rozwojem u dzieci umiejętności motorycznych, językowych, poszerzanie kompetencji poznawczych, sensorycznych oraz umiejętności samoobsługi.

Plan zawiera również standardy dotyczące bezpieczeństwa dzieci przebywających w placówce. Obejmują one m.in. procedury dotyczące zapobiegania wypadkom podczas pobytu dzieci żłobku, procedury określające zasady pobytu w żłobku osób innych niż personel oraz procedury postępowania w przypadku podejrzenia stosowania przemocy wobec dziecka przez rodziców lub osoby sprawujące opiekę nad dziećmi w placówce.

Zgodnie z powyższymi wytycznymi w Żłobkach Miejskich w Zielonej Górze zostały wypracowane standardy opieki nad dziećmi w wieku do lat 3, do których przestrzegania zobowiązani są wszyscy pracownicy, rodzice i dzieci.

Standardy opieki sprawowanej nad dziećmi zgodnie z zapisami rozporządzenia będą realizowane w formie przyjętego przez Prezydenta Miasta Zielona Góra – Planu opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnego.

II. Standardy dotyczące pracy z dzieckiem obejmują cele pedagogiczne, opiekuńcze, wychowawcze i edukacyjne, z uwzględnieniem działań w zakresie:

1. Zapewnienia przez opiekunów komfortowej i bezpiecznej atmosfery podczas pobytu dziecka w żłobku, w szczególności przez towarzyszenie społeczne, towarzyszenie dzieciom w rozwoju charakteryzujące się podmiotowym traktowaniem dziecka, okazywaniem szacunku, podejmowaniem niedyrektywnych działań, nawiązywaniem pozytywnych relacji i budowaniem zaufania dziecka:

- Żłobek posiada opracowany system planowania pracy oparty na wiedzy o rozwoju dzieci, rozpoznaniu specyfiki danej grupy oraz na aktualnych zainteresowaniach dzieci.
- Opiekunowie poprzez zabawy i zajęcia wspierają rozwój indywidualności dzieci.
- Opiekunowie korzystają z zabaw i przedmiotów, które wzmacniają rozwój tożsamości dziecka, np. zdjęcia dziecka i rodziny, ulubione zabawki, lustra.
- Opiekunowie proponują dzieciom zabawy, w czasie których uczą się w czym są podobne, a czym różnią się od innych dzieci w grupie.
- Opiekunowie stwarzają dziecku warunki do odzwierciedlania, przeżywania i powtarzania swoich codziennych przeżyć w zabawie.
- Opiekunowie dbają o to, żeby dziecko mogło dostrzegać efekty własnych zmaganiań, nowe umiejętności i osiągnięcia oraz odczuwać w związku z nimi satysfakcję i dumę.

2. Edukacji, w szczególności dotyczące następujących sfer:

a) motorycznej przez codzienne zabawy ruchowe, wspierające koordynację wzrokowo-ruchową:

- Opiekunowie zapewniają możliwość swobodnego ruchu oraz zabaw ruchowych, zarówno w pomieszczeniach, jak i na dworze.
- Opiekunowie zapewniają dzieciom możliwość doświadczania i rozwijania różnego rodzaju ruchu: raczkowanie, chodzenie, bieganie, bujanie, skakanie, turlanie się, wspinanie, schodzenie, czołganie, jeżdżenie poprzez aranżację przestrzeni oraz dostęp do odpowiedniego sprzętu.
- Opiekunowie zapewniają dzieciom możliwość doświadczania i swobodnego manipulowania przedmiotami, które zachęcają do np. dotykania, potrząsania, stukania, dopasowywania, wkładania-wyciągania, układania, przekładania, podnoszenia, odkręcania, chwytania.

b) umiejętności językowych przez nawiązanie werbalnej interakcji z dziećmi:

- Opiekunowie kładą nacisk na zrozumienie sygnałów i komunikację pozawerbalną z najmłodszymi dziećmi np. pomagają im wyrazić myśli gestami, mimiką i słowami.
- Opiekunowie w trakcie zabaw rozmawiają z dziećmi, odpowiadają na ich pytania i wątpliwości, zadają pytania i czekają na odpowiedź.
- Opiekunowie znają różnorodne piosenki, rymowanki, wierszyki, zabawy dźwiękonaśladowcze, z których korzystają adekwatnie do sytuacji (pory roku, rytmu dnia, preferencji i nastroju dzieci).
- Opiekunowie zachęcają do słuchania, odróżniania, powtarzania różnych dźwięków, rytmu, melodii.
- Opiekunowie czytają i opowiadają dzieciom, umożliwiają im dostęp do książek i ilustracji, zapewniając wczesne doświadczenia czytelnicze.

c) umiejętność samoobsługi:

- W ramowym planie dnia jest uwzględniona odpowiednia ilość czasu na czynności opiekuńczo-higieniczne, takie jak mycie, ubieranie i rozbieranie.
- Opiekunowie dają tyle czasu i wsparcia dzieciom, aby mogły one w swoim tempie uczyć się samodzielności.
- Opiekunowie wspierają dzieci w rozwijaniu nawyków higienicznych i porządkowych, stosownie do indywidualnych możliwości, np. mycie rąk przed posiłkiem, wieszanie ubrań w szatni, chowanie butów do szafki, spuszczenie wody w toalecie.

- Przejście z pieluszki na nocnik jest przeprowadzane po obserwacji gotowości dziecka oraz po uzgodnieniach z rodzicami i nie wcześniej niż po ukończeniu 1,5 r. życia przez dziecko.
- Opiekunowie przypominają dzieciom o możliwości korzystania z toalety, szczególnie tym, które są w trakcie nauki korzystania z nocnika, ale dzieci same decydują, czy chcą z niej korzystać, czy nie.
- Dziecko nie jest zawstydzane, ani nie spotyka się z rozczarowaniem opiekunów, gdy załatwi się w ubraniu lub pobrudzi się.
- Opiekunowie starają się wzmocnić u dziecka poczucie sukcesu z dokonywanych, nawet niewielkich postępów w zakresie samoobsługi.

d) kompetencje poznawcze i sensoryczne:

- Opiekunowie zapewniają dzieciom możliwość wielozmysłowego doświadczania oraz poznawania rzeczywistości poprzez zabawy, wyposażenie i materiały oddziałujące na różne zmysły: słuchu, wzroku, dotyku, węchu.
- Opiekunowie umożliwiają dzieciom możliwość doświadczania twórczej ekspresji, np. poprzez poznawanie różnego rodzaju mas sensorycznych i materiałów plastycznych oraz swobodne eksperymentowanie z nimi.
- Opiekunowie oferują dzieciom zabawy zachęcające do badania i poszukiwania rozwiązań, takich jak: sortowanie, kategoryzowanie, dopasowywanie, układanie w kolejności i według wzoru, dostrzeganie podobieństw i różnic, porównywanie ilości i innych właściwości obiektów, budowanie z klocków oraz innych przedmiotów.
- Opiekunowie oferują dzieciom zabawy i tematy pomagające im obserwować i rozumieć otaczającą rzeczywistość, np. rodzina, zwierzęta, pory roku, pojazdy, jedzenie.
- Opiekunowie oferują dzieciom zabawy, zabawki, przedmioty codziennego użytku, pomagające odtwarzać i lepiej zrozumieć codzienne doświadczenia, takie jak: robienie zakupów, przygotowanie posiłków, zmywanie, opieka nad dziećmi, wizyta u lekarza, jeżdżenie samochodem.
- Opiekunowie oferują dzieciom doświadczenia związane z obserwacją zjawisk przyrody, takich jak: deszcz, wiatr, śnieg, światło, zmieniająca się roślinność.
- Opiekunowie oferują dzieciom korzystanie z książek i ilustracji, które sprzyjają zrozumieniu zjawisk i wydarzeń z ich najbliższego otoczenia i dnia codziennego.

e) koncentracja uwagi:

- Opiekunowie wspierają dziecięcą ciekawość i motywację do uczenia się, np. zachęcają do działania, nakierowują uwagę dzieci, dają wskazówki i zapraszają do nowych doświadczeń.
- Opiekunowie zwracają uwagę, aby zorganizowane zajęcia w grupie były planowane w minimalnym wymiarze czasowym, były dostosowane do wieku, potrzeb i możliwości rozwojowych dzieci. Podczas zajęć korzystają z konkretnych materiałów, modeli, grafik, muzyki, angażując różne modalności zmysłowe.
- Opiekunowie zachęcają dzieci do finalizowania podjętych aktywności.

f) kreatywność poprzez stwarzanie możliwości samodzielnego badania różnorodnych obiektów, poznawania możliwości ruchowych swojego ciała, eksplorowania przestrzeni, tworzenia okazji do podejmowania decyzji i dokonywania wyborów:

- Opiekunowie w taki sposób planują dzień, aby dzieci miały odpowiednią ilość czasu na swobodną zabawę, zgodnie ze swoimi potrzebami.
- Opiekunowie proponują dzieciom udział w zajęciach, ale nie zmuszają ich do uczestnictwa w nich.
- Opiekunowie organizują warunki zabawy w taki sposób, aby dzieci mogły swobodnie powracać do ulubionych czynności i powtarzać je.

- W placówce zwraca się uwagę na to, żeby zajęcia dodatkowe były wybierane w oparciu o potrzeby, możliwości rozwojowe czy zainteresowania dzieci, a ich czas i częstotliwość były dobrane do wieku dzieci.
- Opiekunowie zapewniają bezpieczną fizycznie przestrzeń do i zajęć w budynku i poza nim.
- Opiekunowie zapewniają przestrzeń do różnych aktywności i zabaw sprzyjających wszechstronnemu rozwojowi dzieci (strefa aktywności ruchowej, przeglądania i czytania książek, manipulowania i konstruowania, badania i wielozmysłowej stymulacji, zabaw plastycznych, zabaw naśladowczych).
- Opiekunowie zapewniają dostateczną liczbę zabawek, materiałów i sprzętów, tak aby mogły służyć dzieciom do wielokrotnego i długotrwałego eksperymentowania z daną zabawą.
- Opiekunowie stwarzają warunki do tego, aby dzieci miały swobodny (w zasięgu wzroku i rąk) dostęp do wyposażenia służącego zabawie.
- Opiekunowie organizują przestrzeń tak, aby dziecko mogło się łatwo zorientować, gdzie znajduje się dana rzecz do zabawy i gdzie ją później odłożyć.
- Opiekunowie zapewniają przestrzeń i sprzęty do aktywnych zabaw na świeżym powietrzu.

3. Rozwoju kompetencji emocjonalnych i społecznych takich jak: budowanie pewności siebie u dziecka, rozwijanie umiejętności komunikacji społecznej, wchodzenie w interakcje z innymi osobami, nawiązywanie prawidłowych relacji społecznych i nabywanie szacunku do innych osób:

- Opiekunowie wspierają i organizują zabawy w parach, małych grupach oraz całej grupie.
- Opiekunowie zachęcają dzieci do wspólnych zabaw, respektując równocześnie, jeśli dziecko chce się bawić samo.
- Opiekunowie wprowadzają stałe zabawy (rytuały), które sprzyjają bezpieczeństwu i integracji w grupie, np. powitanie w kręgu.
- Opiekunowie stopniowo uczą dzieci zasad funkcjonowania w grupie, zaczynając od zasad związanych z bezpieczeństwem.
- Opiekunowie dbają o to, żeby zasady były dla dzieci zrozumiałe, a ich liczba adekwatna do etapu rozwoju dziecka.
- Opiekunowie pomagają dzieciom radzić sobie z konfliktami pojawiającymi się w trakcie zabaw.
- Opiekunowie nie stosują kar i nagród w relacjach z dziećmi.
- Opiekunowie zapewniają dzieciom dostateczną liczbę zabawek, tak aby sprzyjało to dzieleniu się, a nie budziło konfliktów.
- Opiekunowie zapewniają w sali odpowiednią wielkość przestrzeni do zabawy, tak by dzieci wzajemnie sobie nie przeszkadzały.

4. Przebiegu procesu adaptacji dziecka, w celu zwiększenia zaufania rodziców do instytucji opieki oraz zapewnienia właściwego rozwoju emocjonalnego dziecka:

- a) adaptacja jest prowadzona w ścisłej współpracy z rodzicami dziecka.
 - Dyrekcja żłobka przed rozpoczęciem uczęszczania dziecka do żłobka przekazuje rodzicom potrzebne informacje na temat funkcjonowania placówki.
 - Opiekunowie umożliwiają rodzicom zapoznanie się z przestrzenią żłobka i pomieszczeniami, z których korzysta grupa dziecka.
 - Pielęgniarka naczelną zbiera informacje od rodziców na temat rozwoju dziecka, jego przyzwyczajień i potrzeb dotyczących sytuacji dnia codziennego np. poprzez ankietę informacyjną, rozmowę indywidualną.
- b) adaptacja jest prowadzona indywidualnie, zgodnie z potrzebami każdego dziecka.
 - Opiekun zachęca rodziców, by na początku dziecko przebywało krócej w żłobku i stopniowo jego pobyt był wydłużany.
 - Opiekun i rodzic codziennie wymieniają informacje na temat samopoczucia dziecka i jego funkcjonowania w żłobku i w domu, np. co jadło, jak się bawiło.
- c) opiekunowie stopniowo wprowadzają dzieci w funkcjonowanie grupy.
 - Grupę prowadzi, w miarę możliwości, stali opiekunowie.

- W czasie adaptacji dzieci na początku przebywają tylko w swoich salach i stopniowo są zapoznawane z innymi pomieszczeniami.
- Opiekunowie stopniowo zapoznają dzieci z rytmem dnia oraz z zasadami i rytuałami grupowymi.
- Opiekunowie uwzględniają przyzwyczajenia i nawyki dzieci związane z sytuacjami codziennymi (np. pory snu, pory posiłków) i stopniowo w ciągu roku uczą dzieci wspólnego rytmu funkcjonowania.
- Opiekun prowadzący adaptację, stopniowo wspiera dziecko w nawiązywaniu kontaktów z pozostałymi opiekunami i innymi dziećmi w grupie.

5. Przestrzegania zasad higieny, z poszanowaniem indywidualnych potrzeb dzieci.

- W ramowym planie dnia jest uwzględniona odpowiednia ilość czasu na czynności opiekuńczo-higieniczne, takie jak mycie, ubieranie i rozbieranie.
- Opiekunowie zbierają informacje od rodziców na temat indywidualnych potrzeb i przyzwyczajzeń dzieci oraz stopnia ich samodzielności w obszarze czynności opiekuńczo-higienicznych podczas spotkań wstępnych oraz przy każdej znaczącej zmianie w tym obszarze u dziecka.
- Opiekunowie prowadzą bieżące obserwacje dzieci i rozmowy z dziećmi (zależnie od wieku) na temat ich indywidualnych potrzeb i przyzwyczajzeń oraz stopnia samodzielności w obszarze czynności opiekuńczo-higienicznych.
- Opiekunowie są uważni na odczytywanie sygnałów werbalnych i pozawerbalnych od dziecka.
- Opiekunowie, w czasie wykonywania czynności opiekuńczo-higienicznych, są delikatni, nie śpieszą się, nie zajmują się dzieckiem rutynowo.
- Opiekunowie pozostają w kontakcie wzrokowym z dzieckiem, rozmawiają z nim, opisują, co robią, obserwują reakcje dziecka dotyczące poczucia komfortu lub dyskomfortu.
- Umywalki, toalety są dostosowane do wzrostu dzieci.
- Miejsca na osobiste rzeczy dzieci w szatni są oznakowane określonym znacznikiem.
- Opiekunowie zapewniają odpowiednią ilość miejsca, by dzieci mogły w swoim tempie uczyć się rozbierania i ubierania podczas wychodzenia na dwór i przed snem.
- W miarę możliwości, w łazience znajdują się lustra na wysokości wzroku dzieci.

III. Standardy dotyczące bezpieczeństwa dzieci.

1. Procedury zapobiegania wypadkom:

- Pracownicy placówki mają wszelkie niezbędne kwalifikacje zawodowe oraz przeszkolenie z zakresu bhp, ppoż. i pierwszej pomocy.
- Wszyscy pracownicy są zapoznani z procedurami obowiązującymi w żłobku, co poświadczają podpisem.
- Placówka posiada procedury bezpieczeństwa, dotyczące postępowania personelu w sytuacjach potencjalnie zagrażających bezpieczeństwu dzieci:
 - procedurę przyprowadzania i odbierania dzieci,
 - procedurę postępowania w przypadku konieczności udzielenia pomocy przedmedycznej,
 - procedurę postępowania w przypadku naruszenia godności osobistej dziecka,
 - procedurę dotyczącą wyjść na plac zabaw i poza teren placówki.
- W placówce obowiązuje całkowity zakaz palenia.
- Placówka posiada odpowiednie zabezpieczenia sprzętu i przestrzeni zapobiegające wypadkom i sytuacjom niepożądanym.
 - Zabawki, sprzęt zabawowy i wszelkie urządzenia spełniają wymagania bezpieczeństwa i higieny, są dostosowane do wieku dzieci oraz posiadają niezbędne atesty/certyfikaty.

- Kaloryfery posiadają specjalne osłony.
- Wszystkie meble i sprzęt są stabilne, a ostre krawędzie i narożniki zagrażające bezpieczeństwu zabezpieczone są specjalnymi osłonami.
- Gniazdka elektryczne są zabezpieczone korkami czy osłonami.
- Produkty chemiczne, leki, narzędzia oraz inne potencjalnie niebezpieczne przedmioty są przechowywane poza zasięgiem dzieci.
- Miejsce do przechowywania sprzętu i środków utrzymania czystości jest zabezpieczone przed dostępem dzieci i we właściwy sposób oznakowane.
- Zabezpieczenie drzwi zewnętrznych uniemożliwia samowolne wyjście dziecka z budynku oraz wtargnięcie osoby niepowołanej do żłobka.
 - Opiekunowie otaczają wszystkie dzieci ciągłą opieką i zapewniają im nadzór.
- W przypadku konieczności chwilowego oddalenia się od dzieci będących pod opieką, opiekun musi zapewnić dozór innej osoby na czas swojej nieobecności. Należy jednak pamiętać, że sytuacja ta nie zwalnia opiekuna z odpowiedzialności za dzieci. Uchybienie obowiązkom opiekuna w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa dzieciom grozi odpowiedzialnością karną bądź dyscyplinarną.
- Opiekunowie mają ustalone normy bezpiecznego zachowania się dzieci podczas ich pobytu w żłobku, omawiają je z dziećmi i ich rodzicami.
- Opiekunowie zapoznają dzieci z zasadami bezpieczeństwa poprzez codzienne rozmowy.
- Opiekunowie uczą dzieci przewidywania zagrożeń, oceniania zachowań zagrażających zdrowiu w różnych sytuacjach, także codziennych, przedstawiają skutki niebezpiecznych zachowań dzięki zabawie czy opowiadaniu bajek.
- Opiekunowie przewidują sytuacje niebezpieczne i unikają ich, tworzą właściwe warunki do bezpiecznego rozwoju dzieci.
- Opiekunowie wchodzą do sali pierwsi, by sprawdzić czy warunki do prowadzenia zajęć nie zagrażają bezpieczeństwu. Jeśli sala zajęć nie odpowiada warunkom bezpieczeństwa, opiekun ma obowiązek zgłosić to do dyrektora żłobka celem usunięcia usterek. Do czasu usunięcia usterek opiekun ma prawo odmówić prowadzenia zajęć w danym miejscu. Natomiast, jeżeli zagrożenie pojawi się w trakcie trwania zajęć, należy natychmiast wyprowadzić dzieci z sali przerywając zajęcia.
- Opiekunowie regularnie sprawdzają zabawki pod kątem uszkodzeń, które mogą stanowić zagrożenie, takie jak małe części mogące się oderwać.
- W żłobku wdraża się dzieci do przestrzegania podstawowych zasad bezpieczeństwa, w szczególności w zakresie:
 - wdrażania dzieci do przestrzegania norm określonych zachowań, w sytuacjach typowych dla funkcjonowania dzieci (w sali zabaw, w szatni, w łazience, na placu zabaw, na wycieczce/spacerze),
 - właściwego komunikowania się z dziećmi,
 - właściwego organizowania czasu wolnego,
 - znajomości sposobów wzywania pomocy i radzenia sobie w trudnych sytuacjach,
 - unikania zagrożeń pochodzących od dorosłych, zwierząt, roślin oraz wynikających ze zjawisk atmosferycznych,
 - bezpieczeństwa w ruchu drogowym,
 - oddalania się od opiekuna oraz postępowania w przypadku zagubienia się,
 - obchodzenia się ze środkami chemicznymi, lekami, kosmetykami itp.
- Dyrektor żłobka czuwa nad przestrzeganiem przepisów BHP przez wszystkich pracowników, a w szczególności:

- pilnuje przestrzegania procedur bezpieczeństwa obowiązujących w żłobku,
- umieszcza w widocznym miejscu plan ewakuacji,
- dba o zaopatrzenie placówki w odpowiednią liczbę apteczek i sprzętu gaśniczego,
- zapewnia właściwe oświetlenie i jest odpowiedzialny za właściwą nawierzchnię dróg, dba o zabezpieczanie gniazdek elektrycznych, przewodów elektrycznych oraz nagrzewających się elementów systemu grzewczego,
- dba o okresowe kontrole obiektów należących do żłobka.

2. Procedury postępowania w razie wypadku dziecka:

- Placówka posiada wypracowane sposoby postępowania podczas zaistnienia wypadków oraz innych sytuacji awaryjnych:
 - placówka posiada opracowaną procedurę postępowania po zaistnieniu wypadku dziecka, obejmującą w szczególności: udzielenie pomocy przedmedycznej oraz wezwania fachowej pomocy medycznej, powiadomienie rodziców lub innych opiekunów prawnych, sporządzenie notatki i protokołu;
 - placówka posiada opracowane procedury ewakuacji i ochrony przeciwpożarowej.
- W nagłych wypadkach wszystkie działania pracowników żłobka bez względu na zakres ich czynności służbowych, w pierwszej kolejności skierowane są na zapewnienie bezpieczeństwa dzieciom.
- Personel ma aktualne (uzupełniane raz na dwa lata) przeszkolenie w zakresie udzielania dziecku pierwszej pomocy.
- Apteczka z podstawowymi środkami opatrunkowymi, niezbędnymi środkami do udzielania pierwszej pomocy i instrukcją o zasadach udzielania pierwszej pomocy jest dostępna dla personelu i regularnie aktualizowana przez osobę wyznaczoną.
- Na terenie placówki jest dostępny telefon oraz lista numerów alarmowych i lista numerów kontaktowych do rodziców dzieci.
- We wszystkich sytuacjach zagrożenia zdrowia lub życia dziecka, każdorazowo powiadamia się rodzica lub opiekuna prawnego dziecka oraz wzywa się pogotowie.

3. Procedury określające zasady pobytu w żłobku osób innych niż zatrudniony personel:

- Każdy pracownik żłobka ma obowiązek monitorowania osób wchodzących na teren żłobka.
- Każdy pracownik żłobka z chwilą zauważenia osoby obcej na terenie żłobka przejmuje kontrolę nad tą osobą i prosi w szczególności o podanie celu wizyty i prowadzi ją do wymienionej osoby lub do miejsca właściwego dla celu wizyty.
- Po załatwieniu sprawy, osoba, do której przyszedł interesant odprowadza do go drzwi wyjściowych żłobka.
- W przypadku, gdy osoba obca zachowuje się podejrzanie, nie ujawnia celu wizyty lub zachowuje się nienaturalnie bądź agresywnie – pracownik żłobka natychmiast powiadamia dyrektora żłobka, a w przypadku jego nieobecności pracownika wykonującego czynności administracyjne w żłobku, który powiadamia właściwy terenowo komisariat policji.
- Osobom, które nie mają uzasadnionego powodu odwiedzin lub odmawiają podania swoich danych, można odmówić wstępu.
- Wchodzący muszą przestrzegać wszystkich zasad panujących w placówce oraz instrukcji personelu.
- Zakazane jest fotografowanie i nagrywanie bez zgody dyrekcji placówki.

4. Procedury postępowania w przypadku podejrzenia stosowania przemocy wobec dziecka przez rodziców lub osoby sprawujące opiekę w instytucji opieki:
 - Żłobek posiada opracowaną Politykę Ochrony Dzieci, która szczegółowo określa zasady traktowania dzieci i postępowania w przypadku naruszenia ich godności.
 - Wszelkie działania związane z podejrzeniem stosowania przemocy wobec dziecka toczą się z zachowaniem zasady poufności. Pracownicy, którzy w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych uzyskali dostęp do informacji o krzywdzeniu dziecka lub do informacji z tym związanych, są zobowiązani do zachowania ich w tajemnicy, wyłączając informacje przekazywane uprawnionym instytucjom w ramach działań interwencyjnych.
 - Pracownicy posiadają wiedzę na temat symptomów krzywdzenia dzieci i w ramach wykonywanych obowiązków zwracają uwagę na występowanie czynników ryzyka krzywdzenia dzieci, a następnie zgłaszają ich ewentualne występowanie dyrektorowi żłobka.
 - Opiekunowie monitorują sytuację i samopoczucie dzieci. W celu zapewnienia prawidłowego monitoringu sytuacji dziecka przez cały okres uczęszczania dziecka do żłobka opiekują się nim opiekunowie danej grupy.
 - W przypadku zidentyfikowania czynników ryzyka krzywdzenia dziecka, dyrektor żłobka lub psycholog przeprowadza rozmowę z rodzicami, w której przekazuje im swoje uwagi, motywuje do szukania profesjonalnej pomocy oraz informuje o dostępnej ofercie wsparcia. Z rozmowy sporządza się notatkę służbową.
 - W przypadku braku współpracy rodzica/ opiekuna lub powtarzającej się przemocy dyrektor powiadamia właściwy ośrodek pomocy społecznej.
 - W przypadku uzasadnionego podejrzenia popełnienia przestępstwa przemocy wobec dziecka, dyrektor żłobka zawiadamia stosowne instytucje (policja, sąd rodzinny, MOPS).
 - Opiekunowie w pierwszej kolejności zapewniają bezpieczeństwo dziecka. Jeśli istnieje bezpośrednie zagrożenie życia lub zdrowia dziecka, wzywają odpowiednie służby ratunkowe (np. policję, pogotowie) i postępują zgodnie z ich zaleceniami.
 - Opiekunowie proponują wsparcie psychologiczne i poradnictwo dla dziecka i rodziców, aby pomóc im w radzeniu sobie z sytuacją.
 - Opiekunowie zachęcają rodziców do współpracy z placówką i służbami pomocy. Informują ich o dostępnych źródłach wsparcia i pomocy prawnej.

IV Standardy dotyczące organizacji pracy, rozwoju i bezpieczeństwa personelu zatrudnionego w żłobku.

1. Planowanie aktywności fizycznych odpowiednich dla wieku dziecka. Uwzględnianie zabaw rozwijających sprawność motoryczną.

Planowanie aktywności fizycznej dzieci w okresie od 6 miesiąca życia do 3 roku życia zobowiązuje opiekunów do:

- Znajomości cech charakterystycznych obszaru sensomotorycznego określonej fazy rozwojowej dziecka.
- Dostosowanie ofert edukacyjnych do okresu rozwojowego dziecka.
- Rozpoznawania specyficznych potrzeb dziecka, mając na uwadze indywidualizację procesu rozwojowego.
- Wykorzystanie różnorodnych środków edukacyjnych by dostarczać dzieciom zróżnicowanych doświadczeń w rozwoju motorycznym i umiejętnościach społecznych.
- Przyjęcie postawy „wrażliwego dorosłego”, który będzie adekwatnie reagował na potrzeby dziecka i towarzyszył mu w rozwoju fizycznym przez zachęcanie do działań i utrzymanie jego zaangażowania.
- Stymulowania fizycznego rozwoju dziecka, w zależności od fazy rozwojowej, przez umożliwienie mu np.: przemieszczania się, turlania, gryzienia przedmiotów, chwytania

przedmiotów, trzymania przedmiotów, potrząsania, ćwiczenia angażujące ręce, nogi, podskoki, bieganie, ćwiczenia równowagi, wprowadzanie zabaw relaksacyjnych po wysiłku.

2. Komunikacja z opiekunami

Ustalenie regularnych form komunikacji z rodzicami w celu dzielenia się informacjami o postępach dziecka.

Zapewnienie otwartości na sugestie i uwagi rodziców/opiekunów.

- Opiekunowie są zobowiązani do prowadzenia obserwacji funkcjonowania dziecka w grupie. W sytuacjach, które uznają za trudne, sporządzają notatkę, którą przedstawiają rodzicom.
- Opiekunowie mogą zaplanować spotkanie indywidualne z rodzicem aby omówić funkcjonowanie dziecka w grupie. Spotkanie może też odbywać się w obecności psychologa i dyrektora jeśli tego będzie wymagała sytuacja.
- Opiekunowie zamieszczają informacje dla rodziców na stronie internetowej żłobka oraz w aplikacji 4parents.
- Organizowanie wydarzeń społecznych, takich jak warsztaty okolicznościowe. Pozwalają one na wymianę informacji między rodzicami i opiekunami oraz umacniają więź między nimi.

V. Standardy dotyczące monitoringu i ewaluacji.

1. Wdrożenie procedury obserwacji i monitorowania rozwoju dziecka, opracowanej indywidualnie dla każdego dziecka przez osobę sprawującą opiekę oraz rodziców.

- Placówka prowadzi arkusze obserwacji każdego dziecka, aktualizowane minimum raz w roku (np. z użyciem Krótkiej Skali Rozwoju Dziecka, M. Chrzan - Dętkoś).
- Opiekunowie na podstawie obserwacji i dokumentacji prowadzą, przynajmniej raz w roku, rozmowy z rodzicami każdego dziecka na temat jego rozwoju, aktualnych zainteresowań oraz możliwości wsparcia, jeśli takie jest potrzebne.
- Placówka posiada ankietę informacyjną o rozwoju dziecka wypełnioną wspólnie z rodzicem.
- Opiekunowie codziennie wymieniają informacje z rodzicami na temat tego, jak czują i zachowują się dzieci w czasie pobytu w placówce.

2. Przeprowadzanie, co najmniej raz w roku, analizy satysfakcji rodziców w zakresie usług świadczonych przez instytucję opieki

- Placówka, prowadzi raz w roku, ankietę, której celem jest zbadanie opinii rodziców na temat jakości usług świadczonych przez placówkę.

3. Przeprowadzenie, co najmniej raz na dwa lata, weryfikacji realizacji celów, o których mowa w rozdziale 2.

- Na podstawie informacji pozyskanych z ankiety dla rodziców, placówka dokonuje ewaluacji działań żłobka.

4. Przeprowadzanie, co najmniej raz na dwa lata, przez:

a) dyrektora żłobka oceny pracy i ewaluacji pracy osób sprawujących opiekę, w których uwzględnia się w szczególności postawę tych osób, ich zaangażowanie, relacje z dziećmi i rodzicami, organizację pracy, rzetelność i odpowiedzialność;

5. Określenie, na podstawie oceny, o której mowa w pkt 4 przez:

a) dyrektora żłobka oraz prezydenta miasta, wspólnie z osobami sprawującymi opiekę, obszarów wymagających aktualizacji lub rozwoju wiedzy i umiejętności osoby sprawującej opiekę.

- Przynajmniej raz na pół roku odbywają się spotkania merytoryczne całego zespołu placówki lub szkolenia całego zespołu placówki.

- Dyrektor, przynajmniej raz w roku, podczas spotkań indywidualnych z opiekunami, dokonuje podsumowania ich dotychczasowej pracy merytorycznej.

VI. Standardy dotyczące współpracy osób sprawujących opiekę z rodzicami.

Współpraca z rodziną dziecka ma podstawowe znaczenie dla jego funkcjonowania w żłobku: samopoczucia, nawiązywania relacji społecznych, motywacji do poznawania i badania otoczenia. Jej podstawą jest rozumienie i docenienie tego, że rodzice są pierwszymi i najważniejszymi opiekunami dziecka oraz uznanie ich decydującej roli w procesie rozwoju i wychowania. Współpraca personelu placówki i rodziców opiera się na wzajemnym zaufaniu, wspólnych uzgodnieniach i działaniach na rzecz dobra dziecka i jego rozwoju. Jest to proces wymagający zaangażowania, czasu i wynika z doświadczeń zdobywanych podczas codziennych kontaktów.

Zadaniem żłobka jest inicjowanie współpracy z rodzicami, rozpoznawanie ich potrzeb i oczekiwań dotyczących funkcjonowania placówki, tworzenie warunków do codziennej obecności, współuczestnictwa rodzin w żłobku i stały przepływ informacji.

1. Udzielanie wszelkich informacji o przebiegu opieki.

Opiekunowie codziennie wymieniają informacje z rodzicami na temat samopoczucia i zachowania dzieci w czasie pobytu w placówce.

- Opiekunowie przed przyjęciem oraz na bieżąco zbierają informacje od rodziców na temat przyzwyczajzeń, preferencji, zainteresowań, doświadczeń dziecka, diety.
- Opiekunowie na podstawie obserwacji i dokumentacji prowadzą rozmowy z rodzicami każdego dziecka na temat jego rozwoju, aktualnych zainteresowań oraz możliwości wsparcia, jeśli takie jest potrzebne.

2. Przeprowadzanie, na bieżąco i regularnie, konsultacji w sprawie potrzeb i rozwoju dziecka.

- Opiekunowie oferują różne formy komunikacji, dostosowując je do potrzeb, preferencji i możliwości czasowych rodziców, np. rozmowy indywidualne, kontakt telefoniczny.
- Opiekunowie stosują różne sposoby komunikacji bezpośredniej – prowadzą spotkania grupowe i indywidualne rozmowy z rodzicami oparte na prowadzonej obserwacji i dokumentacji rozwoju dziecka i grupy.
- Opiekunowie stosują różne narzędzia komunikacji pośredniej, np. prezentacje zdjęciowe, tablice informacyjne, kalendarz wydarzeń dostępne w aplikacji 4Parents.